

POŽADAVKY A OKRUHY PŘEDMĚTU ZÁKLADY OFTALMOPEDIE

Jarní semestr, 2012, pondělí 14:20-16:00, učebna 52

Vyučující: Ilona Fialová, Zita Nováková

20.2., 27.2., 5.3. – Ilona Fialová

12.3., 19.3., 26.3. – Zita Nováková

2.4., 16.4. – Ilona Fialová

23.4., 30.4. – Zita Nováková

Zita Nováková

Kontakt: pracovny, 1. patro Poříčí 9, tel.: 549495991, znovakova@ped.muni.cz, 18686@mail.muni.cz

Požadavky pro absolvování OFTALMOPEDICKÉ ČÁSTI předmětu ZÁKLADY SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY OFTALMOPEDIE A SOMATOPEDIE:

- **80% účast dohromady** na seminářích oftalmopedických a somatopedických (VČETNĚ NEMOCNOSTI, výjimka v případě vážné nemoci či účasti na studijní stáži ERASMUS)
- **do 30.4. – vložit do Odevzdáárny srovnávací recenze 2 webových stránek k tématu zrakového postižení (1 český web, 1 zahraniční web)**
 - weby musí být obsahově srovnatelné
 - volba stránek dle hlavního studovaného oboru, případně dle osobní motivace
 - struktura recenze (rozsah 2 strany A4, název webových stránek a odkazy dle citační normy, přehledný popis stránek, vlastní hodnocení každého webu a srovnání)
 - odevzdávána **Webové stránky** (najdi pod Studijní materiály předmětu- Odevzdáárna-Webové stránky), Odevzdáárna se uzavírá po 30.4.2012
- **výroba pomůcky ve skupině 4 osob, prezentace pomůcky při kolokviu**
 - volba pomůcky vzhledem k zaměření předmětu oftalmopedie a hlavního studovaného oboru
- **začátek června – kolokvium** (termín sdělen hromadným e-mailem)
 - společná prezentace pomůcek formou zážitkové pedagogiky
 - společná rozprava nad tématy předmětu

Okruhy vyučovaného předmětu:

1. Paradigma oftalmopedie. Historie péče o osoby s postižením zraku u nás a v zahraničí. Integrace/ Inkluze. Současné trendy v péči o zrakově postižené.

2. Vliv zrakového postižení na osobnost jedince (vnímání, myšlení, pozornost, chování, řeč). Psychomotorický vývoj těžce zrakově postiženého dítěte.
3. Anatomie zrakového orgánu. Fyziologie procesu vidění. Vývoj zrakového vnímání.
4. Zrakové vady – typy zrakových vad, (etiologie), projevy. Vyšetření zraku a zrakových funkcí. Dítě s narušeným binokulárním viděním a reedukace těchto vad.
5. Raná péče (dále také RP) – teoretická východiska rané péče, formy a služby RP. Střediska RP (klienti a služby)
6. Dítě s postižením zraku v předškolním věku (předškolní výchova) a ve školním věku. Specifika výuky. Možnosti vzdělávání žáků se zrakovým postižením v ČR. Braillovo písmo.
7. Dospělí a senioři s postižením zraku – Tyflo servis o.p.s., Krajská TyfloCentra, SONS, Domovy pro zrakově postižené, Rehabilitační a rekvalifikační středisko Praha-Dědina, nestátní a neziskové organizace
8. Prostorová orientace a samostatný pohyb osob se zrakovým postižením
9. Dítě s kombinovaným postižením. Hluchoslepota.

Doporučené literární a internetové zdroje:

ČÁLEK, O. a kol. *Vývoj osobnosti zrakově těžce postižených*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1991

HAMADOVÁ, P.; KVĚTOŇOVÁ, L.; NOVÁKOVÁ, Z. *Oftalmopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno : Paido. 2007. ISBN : 978-80-7315-159-1

HAMADOVÁ, P. Specifika vývoje a pedagogická intervence u zrakově postižených In OPATŘILOVÁ, D. (ed.). *Pedagogicko-psychologické poradenství a intervence v raném a předškolním věku u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami*. Brno: Masarykova univerzita. 2006. ISBN 80-210-3977-9. s. 193-242

JESENSKÝ, J. et al. *Prolegomena systéme tyflorehabilitace: Metodiky tyflorehabilitačních výcviků a přípravy rehabilitačně-edukačních pracovníků tyflopédického spektra*. Praha : UJAK, 2007. ISBN 978-80-86723-49

JESENSKÝ, J. *Edukace a rehabilitace zrakově postižených na prahu nového milénia*. Hradec Králové. Gaudeamus. 2002. ISBN 80-7041-041-8

KEBLOVÁ, A. *Integrované vzdělávání dětí se zrakovým postižením*. Praha: Septima, 1996. ISBN 80-85801-65

KEBLOVÁ, A. *Kompenzační pomůcky pro zrakově postižené žáky ZŠ*. Praha: Septima, 1996

KVĚTOŇOVÁ-ŠVECOVÁ, L., KUDELOVÁ I., *Malé dítě s těžkým poškozením zraku*, Paido, Brno, 1996

KVĚTOŇOVÁ-ŠVECOVÁ L. *Oftalmopedie*. Brno: Paido, 1998. ISBN 80-85931-58-8

MONATOVÁ, L., *Pojetí speciální pedagogiky z vývojového hlediska*, Paido, Brno

MÜLLER, O. a kol. *Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami v běžné škole*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci – VUP, 2001. ISBN 80-244-0231-9

ŘEHÁK, S. a kol. *Oční lékařství. Učebnice pro lékařské fakulty*. Praha: Avicenum, zdravotnické nakladatelství, n. p., 1989. ISBN 08-033-89

SMÝKAL, J. *Tyflopédický lexikon jmenný*. Brno: Technické muzeum Brno, 2006.

SOURALOVÁ, E., LUDÍKOVÁ, L. *Vzdělávání hluchoslepých dětí I, II*, Scientia, Praha 2000

VÁGNEROVÁ, M. *Oftalmopsychologie dětského věku*. Praha: Karolinum, 1985. ISBN 80-7184-053-X

VÁGNEROVÁ, M.; Hadj – Moussová, Z., *Psychologie handicapu*, Karolinum, Praha, 2001

VÍTKOVÁ, M. a kol. *Možnosti reedukace zraku při kombinovaném postižení*. Brno: Paido, 1999. ISBN 80-85931-75-3

VÍTKOVÁ, M. *Integrativní speciální pedagogika*. Brno. Paido. 2004. ISBN 80-7315-071-9

VOKURKA, M.; HUGO, J. a kol. *Praktický slovník medicíny*. Praha: Maxdorf, 2000. ISBN 80-85912-38-4

Internet:

www.sons.cz

www.ranapece.cz

www.lorm.cz

www.teiresias.muni.cz

www.tyflocentrum.cz

www.tyfloservis.cz

www.european-agency.org

www.icevi.org

www.braillnet.cz

www.okamzik.cz

www.spektra.eu

www.svarovsky.cz